

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

De sancta Catharina

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

nō scribantur. Iste est liter qui erat signatus septem sigillis quē non fuisse dignus aperire nisi agnō dei qui occisus fuit in ligno sancte crucis. et p̄p̄te rea numerus electorum recolligitur ibidem. Unde Apoca. et ex qualitate duodecim tribuū duodecim milia signati. et postea turba multa quā nemo dīnumerare poterat. que signata est signaculo dei viui Et sic perit autor: vt et nos eidem numero signato p̄numeremur post hanc vitam in eterna patria. Secundo nota. ad p̄mendatōem Helizabet legitur q̄ post obitū viri sui ipsa de bonis suis hospitale p̄struxit. vbi oēs infirmos pauperes et debiles collegit apud quos se tam tenuolā et deuotam exhibuit q̄ iam nō regina sed mater pauperū dicebatur. Tandem beata Helizabet p̄pendens magis acceptum esse deo expendere p̄ seipam bona sua. tūc amplius p̄pria manu pauperib; infirmis et leprosis necessaria ministravit. debiles curauit. vulnera purgauit. claudos ad secessum portauit. Vñ p̄scribit quodā tempore vt q̄dam infirmus pisciculos postularet. beata Helizabet interrogauit ancillā vtz quosdam pisciculos p̄seruasset. q̄ dixit se nō habere. Sed beata Helizabet infirmo multū p̄patiēns rogauit deū vt infirmo pisciculos ordinaret. mittens ancillā haurire aquā de fonte. q̄ dux aquā extraxisset peluim plenā piscib; portauit. beata Helizabet hoc miraculo viso gratias deo referebat. Sed cū diuine placuit pietati q̄ famule sue vellet remunerare labores misit angelū ad eā q̄ dixit ei vt exequas p̄pararet. qz ad christū esset transitura. que more solito exequas p̄parauit. et plurib; hominib; deuot; p̄sentib; feliciter valedixit. in cui; transitu odor suauissim; tam domū repleuit. et dñs Iesus totum mūdum diuersis miraculis meritis beate Helizabet plustravit. q̄ in ciuitate sua p̄pria marksburch in ecclesia parochiali in pace est sepulta.

¶ Pro terminis nota. q̄ agnosco est vbū transitūm tercię p̄iugatiōis cōpositū ab an et nosco. mutando n in g. Sed inferi est infinitiuus passiuus hui; verbi inferor. Sed hoc nomen inferus aliquē est substantiūm heres roditum in gr̄ie tm̄. qz in singulari numero est gener; masculini. et in plurali numero est gener; neutri et semp̄ sc̄de declinatōis

s Anticissime virginis votiuua festa recolamus. Venerantes hanc diem preclaram omnes p̄cinamus. Proferat hec concilio laudes. et deuotio sit sincera. Concrepet organicis modulis et canticis laude digna.

¶ Hic autor scribit aliud canticū ob reuerentiā et gloriā p̄ginis catharine p̄p̄latū. Et diuidit in tres partes. In p̄ma autor hortat populū fidelem ad laudem setē catharine. In sc̄da parte describit vitam eius penes virtutes meritorias. In terciā parte dirigit petitōnem ad eam vt intercedat pro nobis. secunda ibi. Hanc fuisse. terciā ibi. Ora pro zc̄. Et de p̄rimo sic. Nos christiani (recolamus) id est peragamus (votiuua festa) id est sacras solēnitates (sanctissime p̄ginis) sc̄z catharine (omnes) sc̄z nos christiani (p̄cinamus) id est p̄corditer decantemus (venerantes) id est hono

De sancta Catharina

rantes (hanc preclaram diem. hec concio) id ē turba (proferat) id ē dicat (laudes) scz sanete catharine (z deuotio) id est attentio cordis. scz ipsius turbe (sic sincera) id est pura. z ipa concio (pcreper) .i. cōsonet (organicis modulis) .i. artificialibz modulis (z canticis) id est vocibz naturalibz (digna laude) id est cum debita reuerentia

Nota scribit in psalmo. xlv. Omnis gloria ei⁹ filie regis ab intus in fimbrijs aureis zc. In qbz verbis sancta catharina pmendat. qm omnis gloria eius qua impendit ei dñs originem habuit ab intus. id est ab interiori cordis intentione. **U**n nota q virtutes sunt duplices. Quedaz sunt exteriores. scz putes sensuales. z sunt qnqz sensus hois q designatur p quinqz talenta que dedit paterfamilias pmo seruo causa lucri. In his quinqz sensibz oportet nos negociari vt fiat lucrum. qz talentū lucrans cōmendat z eius negociatōni regnū dei pmittit. Sed talentū absconditū reprehendit z a suo possessore auferitur. sicut dicit in euangelio Matth. In istis sensibz z talentis pnominata puella multas alias virtutes lucrata ē interiores. Ideo dicit ab intus in fimbrijs aureis. Sed virtutes interiores sunt duplices. scz morales z intellectuales. Morales sunt quattuor pncipales. scz prudentia. iusticia. fortitudo. z temperantia. q dicunt putes cardinales. qz ab his virtutibz omnes alie deriuantur. Sed virtutes intellectuales fm p hū sunt qnqz quas ptractat sexto ethicor. videlicet sapientia. prudentia. ars. scientia z intellect⁹. Et vocant intellectuales. qz intellectus p eas disponit ad summā delectatōem q consistit in vltima felicitate z pfectōe. De putes abundanter intellectū. pginis catharine secundabāt ideo merito dicit ois glia ei⁹. scz catharine. filie regis. scz christi. fuit ab intus id est a putes interioribz. z nō ab exterioribz. qz fm putes exteriores nō laudamur neqz vituperamur. sed ab eis periclitamur fm dictum euāgē. Si oculus tuus aut pes scandalizat te erue eū z phee abs te. Sz qz hec pgo leata claruit ex virtutibz interioribz. qz gloria ei⁹ erat ab intus. ergo hec sequentia in honorem ipius est ppilata.

Pro terminis nota. pino est verbū neutrale tercie piugatis ppositū a con z cano. mutādo a in i. Et differūt pino z pinno. vt patuit ibi. **T**e libri zc. Sz pino est nomē sei generis deriuatum a pino es. qd fecit vocare. z dicit pino quasi populi puocatio. Sed pcrepo est verbum tercie cōiugationis neutralis generis. qd fecit sonū facere

Hanc fuisse filiam colli regis vnicam tradunt scripta. Annis puerilibus artibus sophisticis fuit clara. Turbam philosophicam vicit et rhetoricam disputando. Hinc regina credidit deos vanos respuit venerari.

Hic autor describit vitā sancte catharine. Et diuidit in duas partes. In pma describit vitā eius. In scda parte insinuat pplementum passionis eiusdē. scda ibi. Fit penalis machina. dices (Scripta) .i. sacre scripture (tradunt) id est dicunt (hanc) scz sanctam catharinā (fuisse) id est ex

Folium xcv.

trisse (vnicam filiā). i. vnicenitā natam (regis costī) sic dicti. 2 ipā sancta catharina (in puerilibz annis). i. tempore iuuetutis (fuit clara). i. splēdis da in bura 2 docta (sophisticis artibz). i. in sciētis liberalibz. 2 ipā scā catharina (vicit). i. supauit (philosophicā turbā). i. turbā artistaz v' phoz (et rhetoricā turbā). i. turbā rhetoz (disputādo). i. p disputatōem (hinc) id est post hoc (regina) id est vxor maxentij (credidit). i. fidem catholicaz aīa mpsit. 2 (respuit). i. spreuit (venerari). i. honozare (vanos deos) id ē idola seu imagines diabolozum

¶ Hora auroz in hac parte ptractat vitam beate catharine valde breuiter. 2 vñtur colore rhetorico qui dicit breuitas. in hoc q̄ dicit eā filiā costī regis. Quā costus erat rex sub regno grecoz. 2 morabat in v'ite Alexandria cuius filia fuit scā catharina. in cuius honore p̄sens carmen est p̄pilatū quā misit pater informari artibz logicalibz 2 physicalibz. q̄ in quā catharina sub imperatore Maxentio passa est. Qui cū oēs hoies tā diuites q̄ paupes res ad Alexandria puocasset vt idolis imolarēt. 2 ch̄ristiani sacrificare nolentes p̄cepit vt punirent. Catharina annoz. xvij. manens in palatio audiens diuersoz aīaluz rugitū misit nuncios vt celeriter inq̄rerent q̄nam hoc esset. cui dixerūt. q̄ Maxentius cesar p̄cepisset p̄ vicinas partes tam paupes q̄ diuites idolis imolare. 2 ch̄ristianos punire. Quo audito beata catharina cū aliq̄bz de palatio assumptis signo crucis se muniens venit ad templū vbi idolis sacrificia offerebant. 2 cū ch̄ristianos ad sacrificia idolorū p̄pellit vidisset. p̄ passionē in ora audaciter se ingessit ad imperatores dicens. Salutatōem tibi p̄ferre o impator ordnis dignitas postulat 2 rōnis si creatorē omnium cognosceres. 2 a cultu idolorū animū tuū reuocares. Deinde cepit cū imperatore diuersimode disputare p̄ diuersa genera cōclusionū. 2 deinde rediens ad colloquiū dixit. Quare hoies inuanū compellis ad idolorū sacrificia. miraris templū p̄ manus artificis operatū 2 p̄structū. miraris ornāmēta p̄ciosa que percūt tanq̄ puluis ante faciē ventī. Mirare potius celū 2 terrā 2 oīa q̄ in eis sunt. 2 cū hec aduertes diligenter agnosces q̄s illoz sit potentior. 2 cū hoc preperis ipm vez deū p̄ nobis oibz crucifixū adora. ipm quoq̄ glorifica. Ip̄e em̄ est dñs domi nantū 2 deus deoz. Post hoc incepit catharina p̄ferre de incarnatōe filij dei. quo audito Maxentius stupefactus dixit catharine. sine modo. i. p̄mitte nō fieri sacrificia deoz nostroz 2 postea tibi rōndebim. Maxentius igit iussit eā ducti ad palaciū et diligenter custodiri admirās de pulchritudine ei' 2 sapientia. erat em̄ valde pulchra 2 sapiens. Finis igitur cultibz idolorū imperator ad palaciū rediens dixit. Catharina cultibz idolorū nostroz occupati tibi rōndere nō potuimus. s; nūc p̄mū inq̄remus de tua p̄genie. q̄ rōndit Scriptū est nō causa arrogantie s; humilitat' amare tibi. p̄geniem meā expono. Ego inquit sum costī regis filia. q̄ in delictis 2 diuitijs nutrita sum. tū hec oīa p̄tempsi 2 mihi ipm elegi. Tūc dixit Maxentius. Si vez est q̄ dicitis totus mūdus errat. si em̄ angelus de celo veniret que dicitis nō crederem. nunq̄d igit tibi credere possumus. q̄a fragilis es mulier. Tūc dixit catharina. O imperator aīo irato noli vinci. nec insipienti aīo surgat turbatio. vt ait poeta. Audiens igit Maxentius Catharinā magistros 2 poetas allegare. videns q̄ nō possit resistere

De sancta Catharina

re sapientie eius. p. melioribus magistris totius grecie misit. q. ipam supera-
rent et ppter hoc maxima dona perciperent. Rediens igitur nuncius qn qua-
sinta rhetores. et summos phos adduxit. q. scia sua omne gen^o mortalium
excelleret. Interim bta catharina in carcere seruabatur cui p. filium regis et imi-
nens pena nunciatur. et ipa scia catharina deu fideliter orabat. p. victoria. Cui
angel^o apparuit dicens ei. Costanter age. sp. p. infunder verba in os
tuum. q. aduersarijs resistere possis. Tandem bta catharina ducit de carcere
vt p. rhetores disputaret. quos breuiter scia catharina disputando p. u-
cit et ipos ad fide christianam p. uertit. ita q. impatori diceret. nisi p. babilio-
rem via de dijs tuis dixeris ad xpm p. uertimur. Tunc Maxencius furo-
re accensus ipsos in medio ciuitatis cremari fecit. quos catharina de fide
xpi fideliter instruxit. ita q. nec capilli nec vestimenta eorum exusta inuenirentur.
Post h. Maxenci^o catharinam blanditijs exhortans vt dijs imolaret. et cum
non possit ea flectere iussit eam flagellis cedi et in carcere obscurum recludi. et p.
duodecim dies fame cruciari. quam tunc dominus p. angelum p. solabat. Nam coluba
de celo ueniens cibum sibi ministravit. et xps cum multitudine angelorum ei ap-
paruit dicens. Agnosce filia creatorem. durum enim subisti p. sicuti. p. stans q. esto
ego tecum sum. Contigit igitur maxencium a fine terre sue recedere. Regina igitur
amore catharine accensa cum Porphyrio p. ncipe. p. uerit ad carcerem. q. uidit
immensam claritatem in carcere refulgentem et angelos plagas sancte catharine
pungentes. Catharina ergo regine et Porphyrio p. dicit et ipos ad fide
p. uertit et cum hoc eis palmam sui martyrii p. dicit. Rediens uero imperator
catharinam ad se venire iussit. uidens eam p. ieiunium non esse cruciatam sed magis
formosam. custodes carceris iussit torquere. Catharina uera dixit. ego cibum
ab homine non assumpsi nec suscepi. sed celesti cibo sum nutrita. Maxenci^o ite-
rum inceptis blanditijs uerbis exhortari dicens ad eam. O puella p. sulo for-
mositate tue ut meis acquiescas p. silijs et eris p. ma post reginam in palatio
meo si idolis imolaueris. Sed ipa p. stater agens noluit p. sentire. Et ista
tam scripta sunt tanquam in initium passionis eius

¶ Pro terminis nota. Costus est equocum. vii^o. Est species costus p.
prium nomen quoque costus.

Fit penalis machina pereunt ac milia dum rotas agmina paganorum
Mox p. uas capite. assunt turbe celice. sepelitur vertice montis syna.

¶ Hic autor insinuat p. lementum passionis p. gnis gloriose. scilicet catharie
dicens. Postquam Maxenci^o uidit q. catharina blandimentis superari non po-
tuit (penalis machina). i. rota plagatoria (fit). i. paras. scilicet ad dilaniandum
sciam catharinam (ac) ier (milia agmina). i. mille turbe (paganorum). i. gentium
(pereunt). i. necant (dum) scilicet ipa scia catharina (rotas). i. rotando martyrisa-
tur. scilicet ipa (p. uas). i. decollatur (mox). i. statim (capite) scilicet suo scio collo (ce-
lice turbe). i. turbe angelorum (assunt). i. p. ntes sunt et assistebant ei^o morti. et ip-
sa (sepelitur). i. humatur. scilicet ab angelis (debite). i. reuerenter. et (p. rice). i. in sum-
mitate (montis syna). i. in altitudine montis syna.

¶ Nota. legitur in passionali cum catharina. nec blandis p. bts nec terro-

Folium xcvi

ribus posset superari. venit quidam de familia regis nomine Cursates dicens imperatori. Imperator hec catharina non vidit adhuc tale genus tormetorum quod terrefactis fac fieri quatuor rotas acutas clavis et rasorijs infixis. quod due contra duas moveant. quibus catharina imponatur ut corpus eius membratim lacere. His rotis factis et ante tribunal positus beata catharina secrete oravit dicens. Domine Jesu christe qui subuenis tuis in omni necessitate exaudi me in hac petitione et conserva corpus meum a pena rotarum. Quia oratione facta statim mota sunt tonitrua et fulmina quibus rotas percussit. et multi paganorum de familia regis perierunt. Quod videns regina descendit de palatio dicens ad cesarem. Vesane et impie tyrane nunc quid tanta miracula dei omnipotentis times quod adhuc deum verum quem superare non potes pressequi conaris. Quod audies maxence? Consideravit eam esse christianam. et statim fecit eam decollari. cuius corpus Porphyrius sepeliit postea. Quo facto iterum fecit adduci catharinam. cui sic ait. O Catharina presentem mihi et adora deos meos. in aedis prima in palatio meo. statuam auream in medio civitatis faciemus. Imaginem tuam impressam. ubi homines tantum deum te adorabunt. Cui catharina respondit. Solus deus adorandus est cui seruo fide mea. Tunc rex iterum cogitavit de corpore regine et quasi hunc abstulisset. Tunc Porphyrius procedens cum militibus suis dixit. Ego corpus dei famule sepelivi. nam ego christianus sum. Quod audiens Maxence furoribus arreptus clamore magno rugitum fecit dicens. Heu me miser. ut quid Porphyrius unicum summum solacium meum seductus est ut me derelinquat. Et statim iussit porphyrium cum ducentis militibus in christum credentibus decollari. Tunc dixit ad beatam catharinam. Ut quid malefica quod diu nos pertrahis ex duobus vnum elige aut maturius sacrificia diis. aut capitali sententia plecteris. Cui catharina. sum parata ad sustinendum omnia que pro nomine christi poteris inferre. Et sic ductus ante portam ad decollandum. et deo gratias egit. et in uocatis sibi ipsam in necessitatibus supplere cauit. Veniens igitur vox de celo ipsam vocavit dicens. Veni dilecta mea quod postulasti impetrasti. pro quibus oras salui erunt. Et tunc speculator ipsam decollavit. et lac de corpore eius pro sanguine emanavit ad innuendum eius puritatem. ubi statim angeli accesserunt et corpus beate virginis catharinae ad montem synai deportauerunt. ubi adhuc oleum sanctum de corpore suo manare videtur. et ubi multa beneficia infirmis impendunt presentante domino iesu christo.

¶ Pro terminis nota. Penaliter est nomen adiectum a nomine pena. Sed rotorum aris est verbum passivum derivatum a nomine rota. Item tritorum aris est verbum passivum a nomine tricus. et dicitur aliquis habens cruce quo puatur. Sed sepelio est verbum quarte conjugationis. Sed vertex fecit summitatem montis. masculini generis. tertie declinationis.

Ora pro populo. precare pro clero martyris christi Catharina.

Astantem populū laudātem te clerum. fove rege per secula

¶ Si auctor dirigat petitionem ad sanctam catharinam dei. O martyris christi Catharina sic dicere (tu ora). i. intercede pro populo christi (tu precare). i. obsecra (pro clero). i. pro congregacione clericorum. o sancta catharina tu (fove). i. nutri (populum) scilicet christianum (astantem) scilicet tue festivitatis (et rege). i. gubernare (clerum). i. multitudine clericorum (laudantem). i. venerantem (te). s. catharinam sanctam (per secula) id est eternaliter. ¶ Notandum primo. hec beata virgo merito invocatur

De sancta Catharina

Legit enim cum deberet decollari orauit ad deum. ut quicumque memoria eius celebraret in omnibus necessitatibus suis preciationis celeberrime obtineret effectum

¶ Nota. beata catharina apparuit gloriosa in quibus. scilicet in sapientia. in eloquentia. in constantia. in dignitate. in eminentia. in castitate. in mundicia. Unde quibus sunt qui violare possunt quae ipsa seruauit. habuit affluentiam bonorum. seu rerum temporalium. cum parentibus ditissimis successit. Habuit opportunitatem. quia inter suos famulos versabatur. Habuit etatem iuuenilem. quia octo decem annorum fuit. Habuit etiam libertatem. quia libera in palatio remansit. Habuit etiam pulchritudinem. erat enim speciosa valde. ¶ Nota. beata catharina magna dignitate fuit in caelestibus. Unde quaedam privilegia fuerunt in aliquibus sanctis dum decederet ut christi uisitatio in Joanne euangelista. olei emanatio in sancto Nicolao. lactis effusio in beato Paulo. sepulchri preparatio in sancto Clemente. petitionis exauditio in sancta Margarita. Haec omnia fuerunt simul in sancta Catharina quae alijs singulariter et particulariter erant premissa

¶ Nota. derus est nomen sede declinationis. et dicitur a cleros quod est fors. quia antiquitus cleri sine sortem fuerunt electi. Sed catharina dicitur a catha grece quod est uniuersale latine. et ruina quasi uniuersalis ruina. quia omne edificium diaboli in ea corrumpitur. Edificium cupiditatis mundane per diuitiarum premissum. Vel catharina dicitur quasi cathenula. quia ipsa per opera sua catenam fecit per quam ad regna caelorum ascendit

Deus in tua pietate sanctus andreas gaudet et letatur eadem communitatur. Piscatio nati tui ipse primus factus piscator populorum

¶ Hic autor describit aliam sequentiam de festiuitate sancti Andree. In qua auctoritas facit. Primo alloquitur dominum in iesu christum promedando sanctum Andream. Secundo ostendit pietatem et passionem eius. Tercio dicitur peritorem ad eum. sed a ibi. His legibus. tertia ibi. Nos igitur. Dicitur per nos scilicet. O deus (sanctus andreas). id est. apud sic dicitur (gaudet). id est. exultat (et letatur). id est. gratulatur (in tua pietate). id est. in magnificentia diuina (communitatur). id est. sequitur. scilicet te (eadem) scilicet pietate. scilicet quia ipse sanctus andreas est (piscator). id est. captor (populorum). id est. gestus tuus. scilicet sanctus andreas est factus (piscatio). id est. predicatio (tui nati). id est. ubi in carnati scilicet christi (primus). id est. primo.

Mirmidones idolatras diu fluctuungos rete cepit fidei

Et sanctus andreas (cepit). id est. attraxit (rete) scilicet (fidei). id est. sua predicatio ne (Mirmidones). id est. tales homines (idolatras). id est. infideles (fluctuungos) id est. dubitantes in fide (diu). id est. longo tempore

¶ Nota scribit propheta in psalmo. Cadent in reticulo eius peccatores. In quibus prophetis beatus andreas promedat. cui post uocationem data est potestas ut caperet peccatores reticulo fidei. et duceret eos ad portum salutis eterne. Unde sciendum est quod beatus Gregorius dicit super euangelio Iohannis. xxi. Traxerunt rete ad terram plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cum rati essent non est scissum rete. Ubi dicit beatus Gregorius. quod duplex est captura. Prima captura quam discipuli adorauerunt in nauis per captura piscium et dominus apparuit